

Авансовий звіт – 2023

**Коли подавати,
як складати, чим замінити**

*Тетяна Купчик,
шеф-редактор Експертус Головбух*

Про що говоритимемо

- Коли подавати авансові звіти
- Які документи долучити до авансових звітів
- Коли потрібна виписка з банку
- Чим замінити авансовий звіт
- Як рахувати дні відрядження
- Чи можна видати аванс готівкою
- Як заповнити авансовий звіт
- Які санкції чекають порушників

У яких випадках слід подавати авансові звіти

З **01.04.2023** цей момент регулює підпункт 170.9.4 Податкового кодексу України. Звіт про використання коштів/електронних грошей, виданих на відрядження або під звіт обов'язково подають у двох випадках:

Перший. За наявності оподаткованого доходу, визначеного згідно з підпунктом 170.9.1 Податкового кодексу України, з метою розрахунку суми ПДФО

Другий. Якщо платник податку використав готівку понад суму добових витрат, включаючи отриману із застосуванням платіжних інструментів

У яких випадках подавати авансові звіти

Виходить, що у стандартній ситуації, будь то відрядження або господарська закупівля, працівник **не складатиме і не подаватиме авансового звіту**.

Цей документ потрібен, лише якщо використали готівку **понад суму добових** або ж виник оподатковуваний дохід та треба розрахувати ПДФО разом із військовим збором.

Тож, якщо раніше відсутній авансовий звіт був прямою дорогою до утримання податків, то тепер все змінилося.

Чим замінити авансовий звіт

У більшості випадків **авансовий звіт подавати не потрібно**, але слід документально підтвердити понесені витрати. Це може бути **перелік або опис документів**, які підтверджують понесені витрати. Розробіть його введіть в роботу наказом по підприємству. На переліку/описі передбачте місце для візи на оплату директора та головного бухгалтера

З міркувань питань контролю за підзвітними сумами, систематизації підтвердних документів радимо **не відмовлятися від авансових звітів**. Але у будь-якому випадку, складають працівники авансовий звіт чи ні, підтвердні документи про відрядження або закупівлю вони мають подати до бухгалтерії

Що підтвердить господарські потреби

Все залежить від понесених витрат. Поговоримо про підтвердні первинні документи для кожного типу витрат.

Витрати на господарські потреби підтвердять:

- акти на закупку сільськогосподарської продукції
- договори, акти виконаних робіт
- розрахункові документи – чеки РРО, товарні чеки, розрахункові квитанції, електронні чеки

Що підтвердить добові витрати

- ▶ наказ про відрядження
- ▶ документальні підтвердження перебування особи у відрядженні:
  - позначки прикордонних служб про перетин кордону
  - проїзні документи або рахунки на проживання
  - будь-які інші документи, що підтверджують фактичне перебування особи у відрядженні (пп. 170.9.1 Податкового кодексу України)

Що підтвердить добові витрати

Документами, що підтверджують зв'язок відрядження з основною діяльністю підприємства, є зокрема:

- ▶ запрошення сторони, що приймає і діяльність якої збігається з вашою діяльністю
- ▶ укладений договір чи контракт
- ▶ інші документи, які встановлюють або засвідчують бажання встановити цивільно-правові відносини
- ▶ документи, що засвідчують участь відрядженої особи в переговорах, конференціях або симпозиумах, інших заходах, які проводять за тематикою, що збігається з діяльністю вашого підприємства (абз. 2 п. 1 розд. I Інструкції № 59)

Інструкція про службові відрядження в межах України та закордон, затверджена наказом Мінфіну від 13.03.1998 № 59

Що підтвердить проїзд

- ▶ транспортні квитки та рахунки, багажні квитанції
- ▶ електронні квитки
- ▶ документи на послуги з перевезення багажу
- ▶ документи, що засвідчують оренду авто, користування послугами камери схову, платними залами очікування
- ▶ паркувальні талони
- ▶ чек електронного таксометру при користуванні таксі
- ▶ електронні касові чеки

Що підтвердить проживання

- рахунки з готелів, мотелів, інших суб'єктів господарювання, які надають послуги з проживання і розміщення фізичних осіб
- документи, що підтверджують бронювання проживання
- розрахункові документи – чеки РРО, товарні чеки, розрахункові квитанції, електронні чеки

Двомісний номер. Проживання в одномісному номері проблем не викликає. Щодо ситуації, коли працівник оплачує двомісний номер і проживає там один, то тут податківці бачать додаткове благо за друге місце

Що підтвердить інші витрати

- ▶ документи про сплату необхідних платежів
- ▶ ксерокопії сторінок закордонного паспорта із прізвищем відрядженого та візою
- ▶ страхові поліси
- ▶ квитанції банку про обмін валюти
- ▶ документи, оформлені за правилами відповідної держави

Документи, що є підставою для записів у бухобліку і складені іноземною мовою, повинні мати впорядкований автентичний переклад на українську мову (абз. 2 п. 1.4 Положення № 88)

Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженого наказом Мінфіну від 24.05.1995 № 88

Що підтвердить карткові платежі

Незважаючи на те, якою платіжною картою розраховувався працівник – корпоративною або особистою – до переліку підтвердних документів мають потрапити:

- документи (виписки та/або відомості з рахунку), що містять визначену законом інформацію про виконані платіжні операції за рахунком, до якого емітовані платіжні інструменти. Тож, подбайте про паперову або електронну виписку з рахунку
- документи, що підтверджують виконання операції з використанням платіжних інструментів: чеки банкоматів, квитанції платіжних терміналів, РРО-чеки (пп. 170.9.1 Податкового кодексу України)

Що має бути у виписці банку

Виписки з рахунків є підтвердженням виконаних за день операцій. Порядок, періодичність друкування та форма надання виписок із рахунків обумовлюються договором банківського рахунку. Виписка з клієнтського рахунку повинна мати такі **реквізити**:

- назву документа та дату складання
- найменування клієнта/банку, ПІБ фізособи
- зміст та обсяг операції та одиницю її виміру за кожною операцією, відображеній у виписці з рахунку клієнта
- особистий підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у складанні виписки з рахунку клієнта/ печатку банку

Як рахувати дні відрядження

Фактичну кількість днів перебування працівника у відрядженні рахують згідно **наказу про відрядження**

Не включають до оподаткованого доходу працівника **добові витрати** у розмірі:

- ▶ не більше 0,1 мінімальної зарплати, встановленої на 1 січня звітного року на кожен день відрядження, — для українських відряджень. У 2023 році – це 670 грн. Для бюджетників сума не прив'язана до мінзарплати, а встановлена у розмірі 300 грн на день
- ▶ не більше 80 євро за кожен календарний день відрядження за офіційним обмінним курсом гривні до євро, встановленим НБУ, за кожен такий день – для закордонних поїздок. Для бюджетників – залежно від країни відрядження

Коли підтверджувати витрати

Нова редакція підпункту 170.9.3 Податкового кодексу України збільшує строки для підтвердження фактичних витрат на відрядження або господарські потреби у разі розрахунків платіжними картками.

Суми фактичних витрат слід документально підтверджувати, **до спливу місяця наступного за тим, у якому працівник завершує відрядження або виконання окремої цивільно-правової дії за дорученням та за рахунок особи, що видала кошти або електронні гроші під звіт.**

Коли підтверджувати витрати

Якщо працівник 23 травня повернувся з відрядження, де розраховувався корпоративною карткою, то подати документи про поїздку треба до 30 червня. Тобто до кінця місяця, що йде за місяцем у якому були витрати. Це **граничні** строки.

Ці строки **подовжують на один календарний місяць**, якщо під час відрядження чи виконання окремих цивільно-правових дій платник податку розраховувався за допомогою платіжного інструменту, і надавач платіжних послуг списав кошти або електронні гроші за понесеними витратами **пізніше за дату**, коли платник податку завершує відрядження або закупівлю.

Що робити з готівковими авансами

У пункті 170.9.1 Податкового кодексу України тепер ані слова про підтвердження готівкових витрат. Звернемося до Положення № 148. У його пункті 19 сказано, що готівку видають під звіт:

- на 10 робочих днів – на закупівлю сільгосппродукції та заготівлю вторинної сировини
- 30 робочих днів – на закупівлю брухту чорних і кольорових металів
- два робочих дні, уключаючи день отримання готівки під звіт – на всі інші виробничі/господарські потреби

Радимо дотримуватися Положення № 148 та подавати авансові звіти у зазначені строки. Принаймні до появи офіційних роз'яснень

Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління НБУ від 29.12.2017 № 148.

Що робити з готівковими авансами

Тепер про готівку на відрядження. Окремих строків звітування Положення № 148 не містить, але є відсилка на законодавство.

Звітування за одержану під звіт або на відрядження готівку здійснюється відповідно до законодавства України (пункт 19 Положення № 148)

Відповідно відряджений отримує готівку і може не звітувати про неї як мінімум до завершення службової поїздки. А що далі? Оскільки єдине місце, де йдеться про звітування – це Податковий кодекс, використаємо його норми. Тож, працівник відзвітує про використання готівки протягом місяця, наступного за місяцем закінчення відрядження (пп. 170.9.3 ПК)

Що робити з готівковими авансами

Та варто згадати ще один документ – Інструкція № 59. У ній сказано: після повернення з відрядження працівник зобов'язаний **до закінчення п'ятого банківського дня**, наступного за днем прибуття до місця постійної роботи, подати звіт про використання коштів, виданих на відрядження (п. 11 р. I та п. 17 р. III Інструкції № 59)

Ця норма запозичена з колишньої редакції підпункту 170.9.2 ПК. Кодекс відкоригували, а Інструкцію № 59 – ні. Тому наразі правило діє. Та не забуваймо, що **Інструкція № 59 обов'язкова до виконання лише бюджетними установами**. Усі інші використовують її як довідковий або допоміжний документ

Що робити з готівковими авансами

Виходить, якщо ви бюджетна установа – працівники мають звітувати про готівку на відрядження протягом п'яти банківських днів після завершення поїздки. Коли ж підприємство госпрозрахункове, то ваш строк – один місяць за ПК. Якщо переймаєтеся та не готові відстоювати свою правду, а норма й дійсно «слизькувата», вчиніть так. У **внутрішньому документі** зафіксуйте п'ять днів на звітування про відрядження з готівкою і дотримуйте цього строку його. Так точно не матимете претензій від контролерів

Сподіваємося згодом отримати ґрунтовні роз'яснення від податківців, як платникам податків об'єднати ці правила та нічого не порушити

Яким має бути авансовий звіт

На сайті Мінфіну оприлюднили **проект наказу** про внесення змін до наказу Мінфіну від 28.09.2015 № 841.

Тепер авансовий звіт називатимуть – Звіт про використання коштів / **електронних грошей**, виданих на відрядження або під звіт.

З 01.04.2023 платник податку складає та подає авансовий звіт **в паперовій або електронній формі**. Відповідно у проекті йдеться про розширення можливостей використання різних видів підпису: підписання власноруч або з використанням електронного цифрового підпису

Проект форми авансового звіту

Звіт про використання коштів / електронних грошей, виданих на відрядження або під звіт									
№ _____ від _____ 20__ року									
Найменування податкового агента					Звіт затверджено в сумі:				
(повне найменування юридичної особи чи прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) самозайнятої особи)									
_____									
податковий номер ¹ або серія (за наявності) та номер паспорта платника податків ²					(словами)				
_____									
Фізична особа - платник податків (підзвітна особа)					Керівник (уповноважена особа) / самозайнята особа				
_____					_____				
(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))					(підпис)				
_____					" _____ " _____ 20__ року				
реєстраційний номер облікової картки платника податків - фізичної особи або серія (за наявності) та номер паспорта платника податків ²									
_____									
Призначення авансу									
_____									

Проект форми авансового звіту

	Сума (грн, коп.)	Дебет	Кредит	Сума (грн, коп.)
Залишок попереднього авансу				
Перевитрата				
Одержано (від кого, № та дата)				
1.				
2.				
3.				
Усього отримано				
Витрачено				
Залишок				
Перевитрата				
Додаток: _____ документів (перелік документів наведено на зворотному боці Звіту)				
№ _____ від _____ 20__				
Залишок унесений	в сумі _____ грн, коп.	касовий ордер	року	
Перевитрата видана		платіжна інструкція	(дата документа)	

Проект форми авансового звіту

Сума податку _____ (грн, коп.) = не повернута сума ³ _____ (грн, коп.) x ставка податку ⁴ ____ : 100									
Головний бухгалтер (особа, відповідальна за ведення бухгалтерського обліку) / самозайнята особа									
					(підпис)		(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))		
З розрахунком ознайомлений:									
Фізична особа - платник податків (підзвітна особа)									
					(підпис)		(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))		
¹ Зазначається код ЄДРПОУ платника податку або реєстраційний (обліковий) номер платника податків, який присвоюється контролюючими органами, або реєстраційний номер облікової картки платника податків - фізичної особи. ² Серія (за наявності) та номер паспорта для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовились від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті. ³ Сума розраховується з урахуванням пункту 164.5 статті 164 розділу IV Податкового кодексу України. ⁴ Ставка податку відповідно до пункту 167.1 статті 167 розділу IV Податкового кодексу України.									

Проект форми авансового звіту

№ з/п	Дата документа	Кому, за що і на підставі якого документа понесено витрати	Сума (грн, коп.)	Дебет рахунка
			Усього	

Фізична особа - платник податків (підзвітна особа)

(підпис)

" _____ " _____ 20__ року

Які санкції чекають порушників

Затримка авансового звіту або переліку підтвердних документів спричинює санкції. Відповідатиме працівник і посадові особи підприємства.

Працівник сплатить **18% ПДФО та 1,5% військового збору** від вчасно неповернутої суми (п. 163.1, пп. 164.5 та 164.2.1 ПК).

Посадові особи підприємства ризикують заплатити штраф за **порушення порядку проведення готівкових розрахунків**:

- за перше порушення протягом року – від 1700 до 3400 грн
- за повторне порушення протягом року – від 8500 до 17 000 грн (ст. 163-15 Кодексу України про адміністративні правопорушення)

Дякую за увагу!

**Разом
переможемо!**